de Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

TWEEDE JAARGANG
No 18 — 4 MEI 1951

EEN MALS LENTEBUITJE

HOE TRIPPELTJE *het glijden afleerde*

Wie Trippeltje was, vraag je? Een kaboutertje, een echt leuk ventje met een rood mutsje, een groen bloesje met gele kraag en weer een rood broekje. Aan de kraagpunten had hij belletjes, zoals niemand ze had. Hij had ze zelf gemaakt van de dopjes van eikels. De kabouter-kleermaker had ze toen aan de kraag genaaid.

Toen ze er aan zaten was Trippeltje gaan dansen en springen, en de belletjes hadden zó mooi getingelingd, dat Trippeltje van plezier bokje ging springen over een paddestoeltje. Ping-ping-ping deden de belletjes weer, maar het paddestoeltje had zo'n dun steeltje, dat Trippeltje er niet over kwam, maar midden in de brokken viel.

Het kleermakertje — Puntnaald heette hij — moest zó lachen, dat de tranen hem in zijn baardje rolden. Trippeltje lachte ook, maar net hoorde hij, dat de koning hem riep. Hij liep dus vlug naar de troon.

„Wat zit daar nu aan je kraag?" vroeg koning Witbaard.

„Luistert u maar eens," zei Trippeltje, en vlak voor de troon duikelde hij kopje, zonder dat zijn hoofd de grond raakte. Ring-ting-ting-ting deden de nieuwe bellen.

„'t Is geweldig," vond Witbaard. „Maar, Trippeltje, hoor eens en houd je bellen eens stil! Kun je deze brief even naar koning Vrolijk brengen?"

„O ja, hoor, koning. Ik doe het graag," zei Trippeltje opgewekt. Hij wilde dáár zijn kraag ook wel eens laten zien!

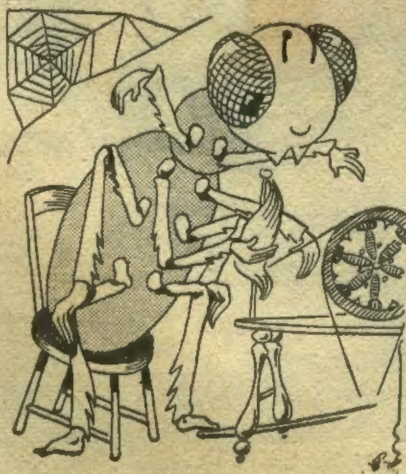
„Ga maar vlug, er is haast bij. En denk er om, niet glijden, anders mag je volgende week niet naar het feest van de elfjes."

„O, nee, ik zal vast niet glijden," schrok Trippeltje. „Over twee uur ben ik terug. Dag koning."

Jullie weten natuurlijk niet, waarom de koning dat zei. Maar Trippeltje snapte het best. Zie je, deze dwergjes woonden in een holle boom, waarin ze hun zalen en kamers hadden gebouwd. Het zou er wel donker zijn, maar ze hadden overal dennenappels neergezet en tussen elk schubje daarvan kwamen om de beurt de vuurvliegjes zitten, die moe waren. Dat stond prachtig en het gaf mooi groen licht.

Die boom stond op een hoge berg en zij waren dus berg-kabouters. Onder aan de berg lag een dal en daar woonden de dal-kabouters bij hun koning, die Vrolijk heette. Zij hadden ieder een paddestoel als huisje.

Daar moest Trippeltje dus naar toe, de hele berg af. Dat gebeurde wel meer en dan ging het ventje op zijn broekje zitten en hij gleed heerlijk vlug naar beneden over de gladde dennenaaldjes.

De koning was er altijd boos om, want het broekje van Trippeltje kon er niet tegen en Puntnaald moest telkens een nieuw broekje voor hem maken. Dat was een heel werk! Eerst moest hij dan naar juffrouw Spin. Die spon dan mooie draadjes en daarvan maakte ze een lap. Trippeltje moest die zelf halen en verven en Puntnaald maakte hem dan verder af.

Dat was dit jaar nu al drie keer gebeurd en de koning vond het welletjes. Gelukkig dacht Trippeltje er onderweg goed aan en op zijn trippelvoetjes stapte hij flink door.

Hij was al halverwege toen hij haast viel, zo glad waren de dennenaalden!

't Is nu nog maar een klein stukje! Zou ik me verder toch maar omlaag laten glijden? Dan kan ik niet vallen ook! Van zo'n klein eindje gaat mijn broek niet stuk, dacht Trippeltje. Hij ging zitten en . . . . . ssssj! gleed ie omlaag. Sssssj! Fijn ging dat. Sssssssj! Hij zwaaide met zijn muts naar een vinkje. Ssssj . . . . hop! Dat was een steentje. Ssssj! Hij stuurde met zijn voetjes en zwaaide zijn armpjes boven zijn hoofd. „Tralalala-la-wiet-wiet," zong hij. Ssssj . . . . hop . . . . floep . . . . boem!! „Au, au." Trippeltje sprong rechtop. Daar lag een steen met een scherp puntje en Trippeltje hield zijn hand op zijn broekje van de pijn.

Hij keek eens om . . . . en toen werd zijn rode neusje spierwit. In zijn broek zat een grote scheur. Hij kon wel huilen. Nu mocht hij niet naar het feest.

Met zijn linkerhand op zijn broekje en in zijn rechterhand de brief kwam Trippeltje beneden aan. „Ha, Trippeltje," riepen de dwergjes, „heb je weer nieuws?"

„Voor de koning," zei 't ventje. De kabouters holden gauw naar de grootste paddestoel, waar de koning woonde.

Trippeltje was er ook al gauw, nog altijd met zijn hand op zijn broekje.

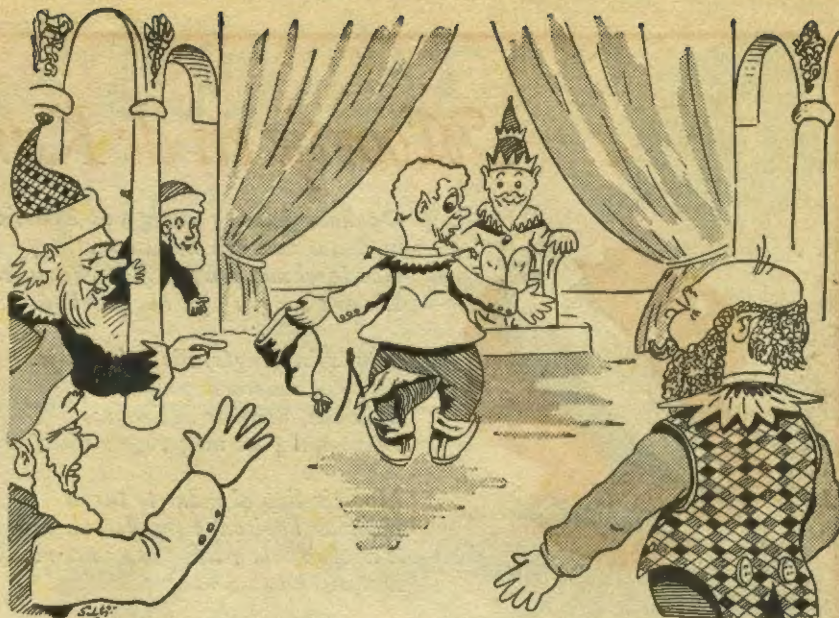
Alle kabouters stonden langs de muur en de koning zat vóór in de

zaal op zijn troon. Ons kereltje bleef in de deur staan en maakte een buiging, aldoor met z'n hand op zijn broekje.

„Kom maar hier," zei de koning vriendelijk. Trippeltje werd rood; hij gehoorzaamde, maar zijn hand bleef op zijn broekje. Hij boog en gaf de brief, maar zijn linkerhand bleef aldoor waar hij was.

„Wat heb je op je rug? Een verrassing voor mij?" vroeg de koning.

„N - n - nee, koning. Eh - eh .... er is haast bij de brief," stotterde Trippeltje. Misschien vergeet de koning het nu, dacht hij. Maar niets hoor. Toen de koning klaar was, zei hij: „Zeg aan koning Witbaard, dat ik morgen kom. Laat nu zien, wat je op je rug houdt." Trippeltje werd paars, maar hij gehoorzaamde. „Je hebt niets," zei de koning verbaasd.

Ineens begonnen alle kabouters te lachen, te buitelen en te springen, en sommigen gooiden hun mutsjes omhoog.

„Wat is dat? Laat mij óók lachen," riep de koning.

„Draai je om, Trippeltje," zei de oudste kabouter.

Trippeltje deed het. Uit de scheur stak zijn wit hemdje en daaraan zat een dennenaald.

„Oei - oei - oooh. Ik kán niet meer! Ga gauw weg. Anders lach ik morgen nog." De ogen van de koning zaten dicht van het lachen.

Trippeltje holde weg. Heel ver hoorde hij de kabouters nog, maar hij keek niet om.

Wat had hij een spijt van zijn glijpartij. En nu lachten alle vogeltjes, zo gauw hij voorbij was en een paar vlogen plagend om hem heen. Tranen van verdriet druppelden over zijn wangetjes en hij zag niet eens zijn grootste vriend, eekhoorn Rap, die bij een boom op een nootje knabbelde.

„Wat is er, Trippeltje," vroeg hij, „kan ik je helpen?"

„Nee, Rapje," huilde hij, „mijn broekje is stuk."

„Och, wat jammer. Maar je moet je ook niet laten glijden! Kom, klim op mijn rug. Ik breng je thuis."

Anders vond Trippeltje zo'n ritje leuk, maar nu dacht hij alleen aan die scheur.

„Dank je, Rapje." Trippeltje ging gauw naar binnen.

De koning zag direct, dat er wat was.

„Keer je om," zei hij streng. Trippeltje deed het en toen .... de koning kon het niet helpen, maar hij lachte, dat zijn buikje schudde.

En zo hard als koning Witbaard lachte, zo hard huilde het arme Trippeltje.

„Mijn broekje is stuk; onder mijn broekje doet het pijn, iedereen lacht me uit en ik mag niet naar het feest," snikte het anders zo vrolijke ventje.

De koning kreeg medelijden met hem. „Hoor eens, Trippeltje," zei hij, „je bent nu genoeg gestraft. Voor één keer krijg je nog een nieuw broekje, maar als het weer gebeurt, krijg je een gele lap op het rood en dan lachen ze je voortaan altijd uit."

„O, dank u wel. Ik zal heus nooit meer glijden! En .... en .... mag ik nog naar het feest?"

De koning moest even nadenken.

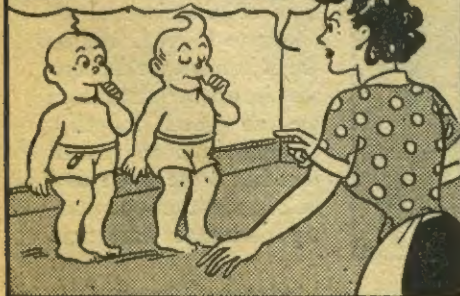
„Vooruit dan maar."

„O, dank u, dank u!"

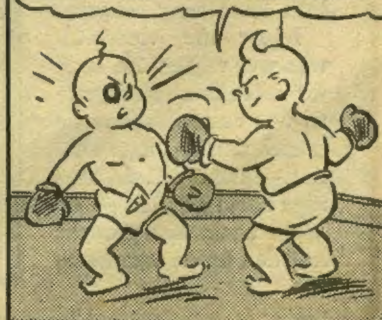
Trippeltje riep 't wel tien keer. Toen boog hij en holde naar buiten om alles aan Rapje te vertellen. En even later was hij op weg naar Puntnaald om een nieuw broekje te halen.

EVIKA

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

Moortje en de Kanarie

Op haar jaardag kreeg ons Doortje
'n Schat van een kanariepiet,
Goudgeel met een grasgroen boordje,
Weldra zong 't zijn hoogste lied.

Nou, zo'n zanger, die bekoort je.
Zie, hoe iedereen geniet,
Iedereen, behalve Moortje;
Want een poes mág vogels niet.

Moortje liep al maar te turen
Naar de kooi en 't fladderend ding;
Z'n ogen leken wel twee vuren....
Dat die kooi zo hoog ook hing!

Moortje zou het zwaar bezuren,
Als ze ooit dat beestje ving;
Daarom staakt ze 't loerend gluren.
Wees niet bang hoor, Piet, en zing!
St.

LEERRIJKE LESSEN

DE VOGELS EN DE VLEERMUIS

De vogels en andere dieren van het woud hadden op zekere dag hooglopende ruzie. Dat komt ook in de beste dierenfamilie voor.

Het ene dier trok partij voor die vogel en het andere weer voor die en zo ging het maar door, totdat het een spektakel werd van jewelste.

Een vleermuis, die ook werd opgeschrikt door 't lawaai, vloog enige keren rond het kibbeltoneel en bekeek alles heel rustig. Sommige dieren dachten: die zal wel voor mij partij kiezen; andere waren overtuigd, dat de vleermuis zich aan hun kant ging scharen.

Maar die vleermuis was wel wijzer. Ze keek uit welke de sterkste partij was en toen schaarde ze zich aan die kant. Totdat — zoals het bij menige strijd gebeurt — de kansen van het gevecht keerden en de winnende partij de verliezende werd.

Ogenblikkelijk liep de vleermuis toen naar die partij over.

Maar dat bekwam haar slecht. Want de vogels, die de strijd ten slotte bleken te winnen, pakten de vleermuis in haar kraag en sleepten haar voor 't krijgsgerecht van de vogels. En dat krijgsgerecht was niet mals in zijn oordeel, want de vleermuis kreeg een afstraffing die er zijn mocht en werd voorgoed uit het bos verbannen.

Hierdoor leren we, dat het soms verkieslijker is precies en ronduit voor onze mening uit te komen of geheel en al afzijdig te blijven. Willen we of kunnen we dit laatste niet doen, dan moeten we zo goed mogelijk trachten uit te maken wat het beste is en dan ook kordaat en openhartig daarnaar handelen.

ONZE WONDERE WERELD

Als planten slapen gaan

OOK PLANTEN HEBBEN RUST NODIG. EIGENAARDIG IS HET, HOE SOMMIGE PLANTEN DAARBIJ EEN GEHEEL ANDERE STAND AANNEMEN. VAAK DOEN ZE DIT, OM ZICH TEGEN DE KOU TE BESCHERMEN.

Tamarinde

DEZE VERTOONT HETZELFDE BEELD ALS DE MIMOSA. ALLEEN LIGGEN DE BLAADJES HIER DUIDELIJKER OVER ELKAAR. (ZIE 5)

Driedistel

OVERDAG BREED OPEN, MAAR 'SNACHTS DE „DEKENTJES" POTDICHT OVER HET HOOFDJE.

3 Crocusje

OOK DIT BEKENDE BLOEMETJE, VOORBODE VAN DE LENTE, DOET 'SNACHTS ZIJN LUIKJES DICHT.

Madeliefje

OF LINTBLOEMETJE. DE WITTE BLAADJES STAAN ALS EEN BREDE KRANS OM HET GELE HARTJE OVERDAG, MAAR 'SNACHTS STAAN ZE FLINK RECHTOP ALS OP WACHT TEGEN DE KOU.

Mimosa

KIJK MAAR EENS HOE OVERDAG ALLE BLAADJES RIJKELIJK OPEN STAAN, 'SNACHTS ECHTER ZIJN ZE STIJF AANEENGESLOTEN.

Schurftkruid

DE BLOEMKROON STAAT OVERDAG RECHTOP, NAAR LICHT EN ZON TOE, EN 'SNACHTS HANGT ZE NEER.

De Legende der Bloemen

De *acanthus* of *berenklauw* is een aardig plantje met witte of rozenrode bloemen en de mensen der oude wereld, vooral zij die zich bezighielden met bouwwerken, hebben aan dat plantje een aardige legende vastgeknoopt. Het was in Griekenland, waar vele honderden jaren geleden de acanthus weelderig bloeide. Daar woonde ook 'n klein meisje, dat geen ouders meer had, maar vertroeteld werd door een vrouw, die voor het kind zorgde alsof het haar eigen lieveling was. Op zekere dag werd 't kind ziek en geen zorg mocht baten: het kind stierf. Groot was de droefheid der verzorgster, die elke dag naar het graf ging kijken en er ook een mandje op plaatste, gevuld met vruchtbare aarde en bloemen. Er zat ook een plantje in, dat weelderig groeide en bloeide en welks takjes en bladeren tegen het mandje opklommen. De talrijke bladeren ontplooiden hun brede uitgehoekte vlakken en de uiteinden krulden zich sierlijk om. Nu wilde het toeval, dat ook de grote Griekse bouwmeester Kallimachos eens op de begraafplaats kwam en voorbij het graf gaande van het kleine meisje, de mooie bloemen en blaren zag, die 't mandje omhulden. De kunstenaar bleef staan, dacht lang na en op dat ogenblik werd in hem de wens geboren, om de vorm en groei dezer mooie bladeren over te brengen in de steen der tempelzuilen. Die zuilen noemde men *Corinthische zuilen*. Dat waren zuilen met diepe loodrechte groeven, die naar boven toe zachtjes overgingen in bladvorm: de bladeren van de acanthus of berenklauw.

Maar ook de *anemoontjes* en *asters* hebben aardige legenden. Luister maar. De anemoontjes kwamen uit het oosten tot ons. Ze werden vandaar overgebracht naar Frankrijk. Dat gebeurde in de loop der zeventiende eeuw. De Parijse bloemist Bachelieu was de eerste bezitter en tien jaar lang lukte het niemand, ook maar een zaadje bij hem te bemachtigen. Dat verdroot een Frans parlementslid, die dacht dat bloemen voor iedereen waren. Hij ging met zijn knecht naar de winkel van Bachelieu en liet, toen hij bij de anemonen kwam, zijn mantel vallen; de knecht raapte hem op, maar zorgde er tevens voor, wat anemoonzaad te bemachtigen. De raadsheer kweekte nu zelf anemonen en verspreidde ze over Europa. In de taal der bloemen betekenen anemonen: droefheid des harten of verlatenheid. Toen de godin Venus eens op jacht was met de jager Adonis, waarschuwde zij hem, geen wilde dieren te achtervolgen. Maar Adonis luisterde niet en hij werd dodelijk gewond door een wild zwijn. Het bloed van Adonis drenkte de aarde en bracht rozen voort, terwijl de tranen van Venus eveneens de aarde bevochtigden en anemoontjes lieten opschieten.

Wat de aster betreft, die naam betekent letterlijk: *ster*. Sommigen beweren, dat de bloem uit China afkomstig is, anderen dat zij uit het H. Land komt. Toen Johannes de Evangelist nog een kleine jongen was, gaf hij eens aan een engel een roos en een lelie in ruil voor een hemelse bloem. De volgende dag kreeg hij er inderdaad een, afkomstig van een ster. Johannes plantte het stekje, verpleegde het zorgvuldig en in de herfst ontloken de mooie bontgekleurde bloemen. Toen riep de kleine Johannes blij: „Zul je nu altijd voor mij blijven bloeien, kleine ster?"

Daarom is de aster het symbool geworden der vriendschap, die altijd wedervriendschap eist. Zijn taal is: mijn vriendschap is eeuwig, zoals de sterren, die daarboven flikkeren in het azuur.

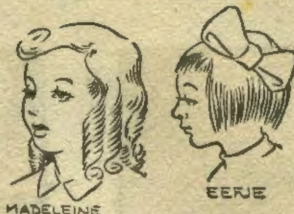
WAT ZEGT MIJN NAAM?

Madeleine kon haar traantjes maar nauwelijks bedwingen. Ja, ze was een tikje ijdel, om de lelijke woorden trots en verwaand liever niet te gebruiken. Ze zag er altijd uit om door een ringetje te halen: haar haren in lange pijpekrullen, de schoentjes glimmend gepoetst, het geplisseerde rokje zonder een enkele kreukel, het schortje hagelblank en keurig gestreken. En daar had me nu Eefje, haar buurtje in de klas, helemaal per ongeluk, toen haar pen haakte, een inktspatje op haar schortje gemorst.

„Ik kon er heus niets aan doen, Madeleine," verontschuldigde Eefje zich, terwijl ze een kleur kreeg als een pioenroos.

Nu, Madeleine begreep ook wel, dat Eefje het niet moedwillig gedaan had, en al was ze verdrietig, ze kon toch niet boos zijn en knikte Eefje geruststellend toe.

Meester Dierx had de ramp gezien en om de kinderen niet te lang bij het onheil te laten stilstaan, betrok hij ze allebei in het namenkwartiertje.

„Weet jij nog wat je naam betekent, Madeleine?" vroeg hij.

„U hebt het wel eens verteld, meester; maar ik was toen ziek en niet op school," antwoordde het meisje, nu volkomen van haar bemorste schort afgeleid.

„Nu, dan zal ik het nog eens vertellen. De naam Madeleine klinkt wel erg deftig met die Franse vorm, maar van afkomst is hij toch maar heel eenvoudig. De volledige naam is Magdalena, en zoals Adrianus, gelijk we gezien hebben, niets anders betekent dan: afkomstig van de plaats Adria, zo betekent Magdalena: afkomstig uit Magdala, een plaatsje aan het meer van Genesareth of het meer van Tiberias, in het noordoosten van Palestina. Magda, Lena en Marleen, en zelfs Madelon, betekenen derhalve hetzelfde, en ze zeggen dan ook voor de draagsters van die naam niet veel, voor zover ze er ten minste geen herinnering in vinden aan de Magdalena, die we in de bijbel tegenkomen.

Evenals Magdalena is ook Eva een bijbelse naam. We lezen namelijk uit de bijbel, dat Adam, de eerste mens, zijn vrouw Eva noemde en hij noemde haar zo, omdat zij de moeder is geweest van alle levenden. Eva betekent dan ook: leven.

Wanneer meisjes tussen deze twee namen, Eva of Eefje en Madeleine, konden kiezen, dan zouden er zeker negen van de tien Madeleine nemen. En toch, in zinrijkheid van betekenis wint het zeker het eenvoudige Eefje."

UIT HET LEVEN ONZER VOOROUDERS

MEIKERSEN

Ofschoon er zo vaak over meikersen wordt gesproken, gebeurt het toch maar bij hoge uitzondering dat we deze lekkere vrucht al in die maand hebben. In de veertiende eeuw schijnt het nogal eens te zijn voorgekomen dat ze er wel waren. Dat mag aannemelijk heten, omdat de kunst om „vroegelingen" te kweken in het algemeen tot die eeuw en bizonder tot de vijftiende behoorde. Rekeningen uit die tijd bewijzen wel dat de meikersen er waren, maar niet dat iedereen toen in Mei al kersen kon eten. Die aardbeien en kersen, waarover in die rekeningen wordt gesproken, werden namelijk geleverd aan de grafelijke kamer en betekenden iets heel bizonders. In 't laatst der zestiende eeuw waren de kersen hier te lande geen dag vroeger dan tegenwoordig.

„De dorst-lessende kers treft juist de hete tijd," zong Hendrik Laurensz Spieghel en nu meende hij met die hete tijd zeker niet de Meimaand, die hij integendeel de „koele" noemt. Toch legden de tuiniers er zich destijds op toe om vroegelingen te kweken en op de tafels der lekkerbekken, evenals weleer op de tafel van de graaf, kersen in Mei te leveren. Die vroegelingen waren de eigenlijke meikersen. Maar de kooplui hebben die naam later aan 't hele gewas gegeven en 't kersenetend publiek daarmee in de waan gebracht, dat de kersentijd veranderd, verlaat was. Wat die meikersen zelf betrof — de oude dichter Cats verzekerde ons, dat ze niet eens heel smakelijk waren, want hij zingt:

Eet vroeg gewas
en prijst het vrij,
Het dient toch maar
voor snoeperij;
De Meise kersen,
in 't gemeen,
En zijn maar vel
en enkel been.

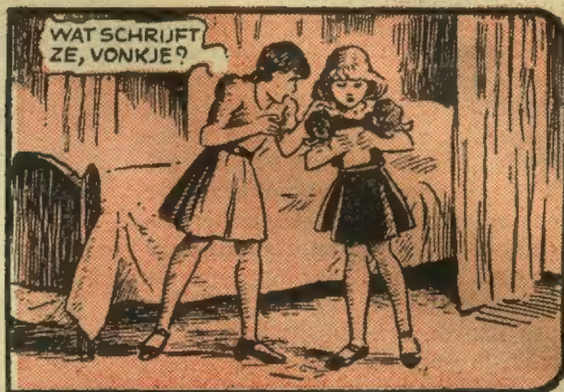

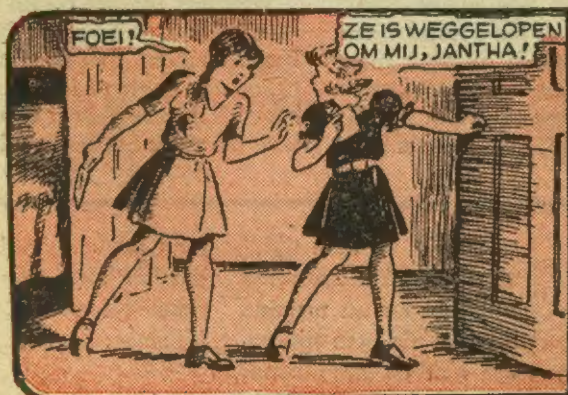
VONKJE

1 Benieuwd naar wat Amy te vertellen had, vloog Jantha naar het bed en nam de envelop van het hoofdkussen. „Hé, 't is een brief voor jou, Vonkje!" riep ze uit. „Waarom kan ze mij geschreven hebben?" vroeg Vonkje zich af.

2 Ze scheurde de envelop open en begon te lezen. Eerst fronste ze haar wenkbrauwen, toen werd ze bleek en haar handen begonnen te beven. „O, wat gemeen!" mompelde ze. „Wat is er, Vonkje?" vroeg Jantha bezorgd.

3 Vonkje keek met tranen in haar ogen Jantha aan en zei: „Ze schrijft, dat ik altijd erg onaardig tegen haar ben en dat zij daarom niet langer op school wil blijven! 't Is gelogen, Jantha! Ik ben nooit onaardig tegen haar geweest!"

4 Zich afvragend wat ze nu moesten doen, verlieten de meisjes de slaapzaal en botsten haast tegen juffrouw Barry op. „Wat zien jullie er opgewonden uit," zei de lerares. „Is er wat aan de hand?" „Amy is weggelopen en ze heeft deze brief achtergelaten," zei Vonkje.

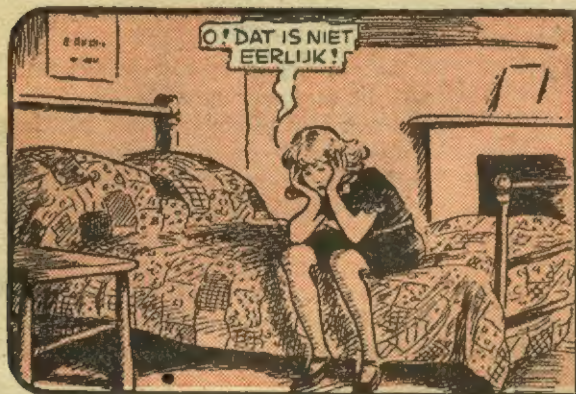

5 Verwonderd nam juffrouw Barry de brief aan en keek hem vluchtig door. „Wat heeft dat te betekenen, Vonkje?" vroeg ze boos. „Ben jij zo onaardig tegen Amy geweest, dat ze weggelopen is?" „Maar er is niets van waar!" verdedigde Vonkje zich.

6 Maar juffrouw Barry was zo in de war, dat ze Vonkje's protest niet hoorde. Ze wist, dat Amy en Vonkje geen dikke vrienden waren en dacht, dat ze ruzie gemaakt hadden. „Je zult moeten leren, dat je niet onaardig mag zijn, Vonkje!" zei ze boos.

e vrolijke Vrijbuiter

7 Het lukte Vonkje niet, de lerares van inzicht te doen veranderen en enkele ogenblikken later zat Vonkje eenzaam in de kille strafkamer te mokken. Ze begreep juffrouw Barry niet. Deze was onrechtvaardig geweest, vond ze.

8 Ook Jantha trachtte vergeefs juffrouw Barry er van te overtuigen, dat ze onrecht deed. De lerares had nog nooit meegemaakt, dat een leerling was weggelopen en was geheel overstuur. Jantha ging Lola vertellen, wat er gebeurd was.

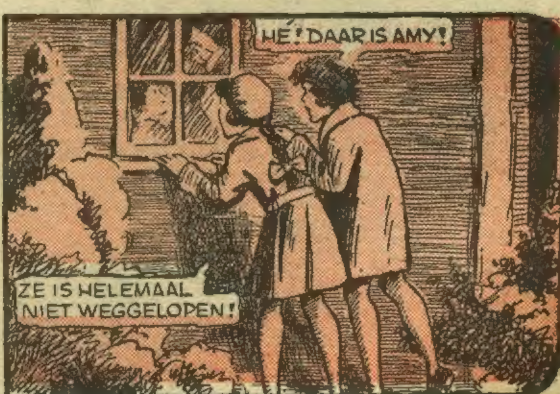
9 „Amy is een gemeen kind!" verklaarde Lola. „Ze deed het alleen om Vonkje in moeilijkheden te brengen!" „Dat geloof ik ook," zei Jantha. „Zullen we haar gaan zoeken? Ze zal heus niet zo heel ver weg zijn!"

10 Lola was het daarmee eens. Als ze Amy hadden, zouden ze haar wel dwingen, aan juffrouw Barry de waarheid te vertellen. Toen de beide meisjes op de speelplaats kwamen, zagen ze Saar uit de keuken komen met een schotel.

11 Ze vonden het zo vreemd, dat de dienstbode met een schotel door de tuin liep, dat ze besloten haar te volgen. „Zie je dat?" fluisterde Lola. „Ze brengt eten naar de schuur. Waar zou dat voor moeten dienen?"

12 De meisjes kropen zo dicht mogelijk naar het raam van het schuurtje en zagen tot hun verbazing, dat Saar de schotel aan Amy Vincent gaf. „Ze is dus helemaal niet weggelopen!" riep Jantha verontwaardigd.

ASKAM

EN DE ONEERLIJKE KOOPMAN

★

OOSTERS VERHAAL
DOOR J. TOEBOSCH

★

Askam was 'n arme jongen, die na de dood van zijn ouders uit zijn dorp naar de stad Kadesia was getrokken en daar met grote moeite een betrekking bij de rijke koopman Nazem gevonden had.

Ongeveer een jaar was Askam bij Nazem in dienst, toen hij op zekere dag naar een stadje moest, dat enige uren van Kadesia lag. Hij had er een boodschap bij een zekere Hamid, een koopman, waarmee Nazem veel zaken deed. Askam was al enkele keren bij Hamid geweest en deze had met de aardige jongen graag te doen.

Op de terugreis kwam Askam door een uitgestrekt bos. 't Werd avond en hij verdwaalde. Opeens kwam hij op een open plek en stond voor een grote bouwval.

„Ik zal hier vannacht maar blijven," zei Askam bij zichzelf. Hij ging dus de bouwval in en vond in een voor het grootste deel ingevallen toren een vertrek, waar hij besloot de nacht verder door te brengen. Van enige grote stenen maakte hij een bed en sliep nu weldra in.

Een paar uur kon hij zo gelegen hebben, toen hij wakker werd en in de verte geluiden hoorde, alsof er gehamerd en gevijld werd. Er moesten dus mensen in de bouwval zijn. Maar wat hadden die daar te doen? Daar wilde Askam meer van weten. Op zijn tenen sloop hij er heen, keek door een spleet naar binnen en zag nu vier mannen. Een stond bij een kleine oven, waarin, naar het scheen, metalen gesmolten werden. De anderen zaten om een tafel, waarop staven en hopen geldstukken lagen en waren druk bezig met hameren en vijlen.

Askam behoefde niet te vragen, wie die mannen waren. Al een hele tijd was in Kadesia veel vals geld in omloop en de regering van de stad had een beloning van honderd goudstukken uitgeloofd voor hem, die de politie op het spoor van de valse munters kon brengen.

Even voorzichtig als hij gekomen was, keerde Askam naar de toren terug. 't Begon al te schemeren, toen hij de vier mannen zag vertrekken. Hij wachtte, tot 't helemaal licht was en besloot toen, een kijkje in de onderaardse werkplaats te nemen. Hij volgde dezelfde weg van straks en stond weldra voor de deur, die hij hebben moest. Ze was met een grendel gesloten en het kostte hem geen moeite ze te openen. Hij kwam nu in een vrij groot vertrek, waarin een tafel, twee banken en enige grote, van zware sloten voorziene kisten stonden. Askam wist nu genoeg en zijn plan was klaar: wanneer hij weer thuis was, zou hij naar de kadi — de rechter — gaan en hem zijn ontdekking mededelen. Hij maakte de deur weer dicht, verliet de bouwval en vond na enige tijd de weg naar de stad.

Toen hij thuiskwam, vroeg Nazem hem, waar hij zo lang gebleven was, en nu vertelde Askam zijn wedervaren en ook, wat hij van plan was.

„Laat dat liever aan mij over," zei Nazem. „Als je zelf gaat, heb je alle kans, dat je de kadi niet te spreken krijgt, maar een van zijn ambtenaren, die je alles laat vertellen en dan zelf de beloning opstrijkt. Zo zijn die lui! Maar ik ken de kadi goed en als ik met hem spreek, kun je er zeker van zijn, dat je de honderd goudstukken krijgt."

Askam, die er wel wat tegen opzag met een voornaam heer als de kadi te gaan praten en zijn meester ten volle vertrouwde, vond dat best.

Maar Nazem had een heel ander plan. Hij had vroeger veel gereisd, kende de omstreken van Kadesia op zijn duimpje en was ook enige keren in de bouwval geweest. Hij riep

zijn beide andere bedienden, Orfi en Seba en liet hen beloven, dat ze, als hun wat gevraagd werd, zouden zeggen, dat hij de vorige nacht niet thuis was geweest en die morgen van een reis was teruggekeerd. Daarna ging hij naar de kadi en vertelde daar, hoe hij op reis door de nacht was overvallen, in de bouwval een schuilplaats had gezocht en toen het verblijf van de valse munters ontdekt had.

De kadi nam dadelijk de nodige maatregelen. Bij het aanbreken van de nacht trokken enige politieagenten naar de bouwval en het gelukte hun,

de misdadigers bij hun werk te overvallen en gevangen te nemen. Nazem was nu de grote man. Hij werd geprezen om de grote dienst, die hij zijn medeburgers bewezen had en ontving de uitgeloofde beloning.

Maar in plaats van die aan Askam te geven, hield hij ze zelf en toen deze om het geld vroeg, dat hem eerlijk toekwam, hield hij zich, of hij van geen afspraak wist. En toen Askam aanhield en bad en smeekte, schold hij hem uit voor huichelaar en bedrieger, liet Orfi en Seba bevestigen, dat hij op de bewuste dag op reis was geweest, zei, dat hij zich door zijn bediende niet liet beledigen en joeg hem tenslotte de deur uit.

Daar stond de arme Askam nu op straat. Er zat voor hem nu niets anders op, dan een andere betrekking te zoeken. Enige dagen was al zijn moeite vergeefs en intussen raakte het weinige geld, dat hij bezat, op. Zo bevond hij zich op een avond in een stille straat. Weer was hij overal afgewezen. Hij gevoelde zich zo ongelukkig, dat hij bij de ingang van een huis ging zitten en in tranen uitbarstte.

Opeens voelde hij, dat iemand hem op de schouder tikte en toen hij opkeek, zag hij Hamid voor zich staan.

„Wel, Askam," vroeg de koopman, „scheelt er wat aan?"

Askam vertelde nu, wat er gebeurd was.

„Dat is slecht van Nazem," zei Hamid verontwaardigd. „Ik wist wel, dat hij inhalig was, maar zoiets had ik toch niet van hem verwacht. Maar ik zal mijn best doen om je te helpen. We gaan dadelijk naar de kadi."

Even later waren ze bij de rechter. Askam moest nu de hele geschiedenis vertellen en daarna verklaarde Hamid, dat de jongste bediende die dag bij hem geweest was en eerst laat in de namiddag weer vertrokken was.

De kadi dacht enkele minuten na en vroeg toen: „Heeft Nazem nog meer bedienden?"

„Ja, heer, twee, Orfi en Seba."

„Laat ze beiden hier komen," beval hij een politieagent.

Weldra verschenen beiden. In het eerst vertelden ze, wat ze tevoren met Nazem afgesproken hadden. Maar toen Hamid zijn verklaring herhaalde en de kadi hen op strenge toonde vermaande de waarheid te zeggen en hen met strenge straf bedreigde, als ze bleven liegen, trokken ze hun woorden in en verklaarden, dat Nazem die dag niet buiten de stad was geweest. Ze voegden er nog bij, dat Nazem gedreigd had, hen te ontslaan, als ze niet verklaarden, wat hij van hen verlangde.

Nu moest Nazem komen. De bewijzen tegen hem waren zó sterk, dat hij niet anders kon doen dan bekennen en om genade vragen. De kadi onderhield hem ernstig over zijn bedrog. Daarna zei hij: „Luister nu, wat ge te doen hebt. Ge geeft Askam het geld, dat hem toekomt en bovendien eenzelfde bedrag als vergoeding voor het hem aangedane onrecht. Verder belooft ge deze twee mannen, die ge gedwongen hebt te liegen, niet uit uw dienst te ontslaan en het hun op geen enkele wijze lastig te maken."

„Het zal gebeuren, zoals ge gezegd hebt, heer kadi."

„Goed, ga dan heen."

't Is te begrijpen, dat Askam, toen de waarheid bekend werd, in heel Kadesia een gevierd man werd. De kadi, die iets in de jongen zag, zorgde, dat hij een betrekking bij de politie kreeg, waarin hij het door bekwaamheid en ijver nog ver bracht.

MIDAS'
MALLE MORMELKUREN

Ik keek even om wat de
snaak nu ging doen,
Want al zeg ik het zelf:
Ik ben een hond met fatsoen.
En een vijand, die ik versla,
geef ik graag een poot,
Al sloeg ik hem in het gevecht
Wel voor driekwart dood.
Daar zat me die kinkel
en zei geen stom woord,
Hij keek werkelijk of hij
in zijn hersens was gestoord.
Maar het wonderlijkst was:
mijn staart hing uit zijn bek,
En toch voelde ik er niets van:
dat was mij toch te gek.

*

Toen lei hij mijn staart
heel voorzichtigjes neer
Alsof hij wou zeggen:
dat doe ik nooit weer;
Hij keerde zich om
en verdween zonder een woord
En ik vond dit werkelijk
meer dan ongehoord.
Eerst stoeien en dan....
maar o wee, wat lag daar
Zo helemaal alleen?
'k Werd het nu pas gewaar:
Zag ik goed? Was het mogelijk?
Jawel, wis en waar,
't Was mijn staart, die er af was...
o, wat akelig en naar....

(Wordt vervolgd)

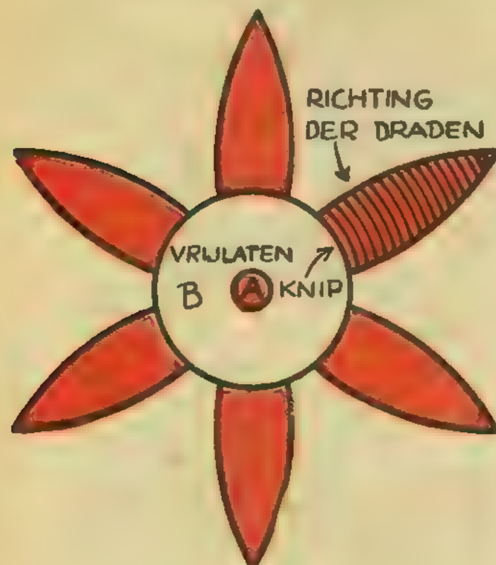

De kleine knutselaar

EEN KUSSENOVERTREKJE

Voor handige meisjes

Benodigdheden: Een effen lapje stof, wat kleurige wol, een flinke stopnaald en een dun stukje karton.

Hoe we 't doen: Neem drie aflopende tinten van een zelfde kleur wol. Bijvoorbeeld: donkerpaars, paars en lichtpaars of hardrose, rose en lichtrose. Het hartje van de bloem geel laten.

Teken de margriet eerst over op karton, knip ze uit en leg ze met een paar grove rijgsteken vast op het lapje. Begin dan te borduren. Overtrek de bloembladen met wol, steeds met lange, horizontale steken van links naar rechts. Bewerk elk bloemblad van boven tot onder met een dubbele draad. Elke kleur afzonderlijk komt op die manier aan de beurt, zodat er tenslotte twaalf draadjes van drie verschillende kleuren over elkaar lopen. Het hartje A houden we geel, maar dat werken we zes keer met ons gele draadje over. De ruimte B laten we vrij.

Ben je met de bloem klaar dan mag je de rijgsteken, waarmee je het kartonnetje op de lap hechtte, losknippen.

Knip nu precies in het midden alle steken door die je zo zorgvuldig over het karton hebt gespannen. Zo; nu kunnen jullie het kartonnetje wegnemen. Al die korte woldraadjes gaan nu recht overeind staan.

Je kunt er nu nog een paar andere soortgelijke bloemen bijborduren, het lapje tot een vierkant knippen en een even groot lapje satinet aan drie zijden er tegenaan naaien, waarmee het kussenovertrekje klaar is.

DANSENDE POPPETJES

Vraag aan moeder eens een paar oude wasklemmen zonder veer. Van één klem maken we armen en benen, terwijl een andere klem het lichaam oplevert. Boor met een drilboor het lichaam boven en beneden even door en maak met een paar ijzerdraadjes armen en benen vast aan de romp. Maar doe het zo, dat ze gemakkelijk kunnen bewegen. Ze moeten er dus een beetje bij bengelen. Boor nu nog een gat door de romp, van borst naar rug.

Rijg twee zulke popjes aan een stevig touw, maar zorg dat ze een centimeter of zeven van elkaar blijven. Bind het ene eind van de draad ergens vast (bijvoorbeeld aan een stoelpoot) en maak met het andere eind kleine rukbewegingen. Dan beginnen de popjes te dansen en te boksen op allerleukste manier. Geef de popjes ook een paar leuke gezichten met behulp van kleurkrijt of waterverf.

Fig 1

Fig 2

Fig 3

14 cm

12 cm

16 cm

14 cm

Fig 4

Fig 5

CHINESE WAAIERVOGELTJES

Dit zijn vogeltjes, die je aan een zwart zijden draadje ophangt. Ze zijn zo beweeglijk als een espenblad, zodat ze reeds bij het minste tochtje in beweging komen.

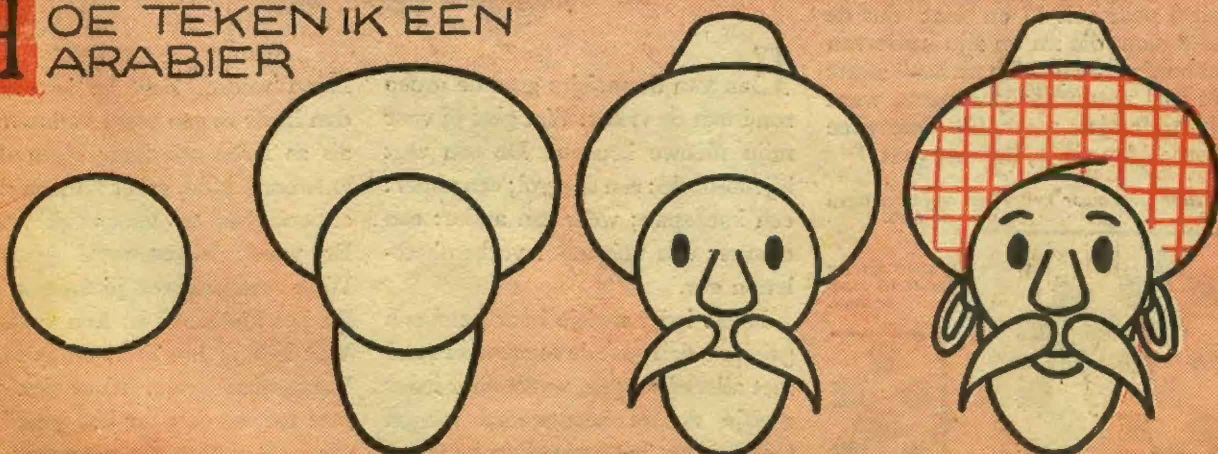
De beide grote dubbele lichamen plak je op karton om ze — zodra ze goed droog zijn — uit te knippen en langs de stippellijn dubbel te vouwen. De met 'n kruisje gemerkte witte vierkantjes worden uitgeknipt en in de aldus ontstane gaten steek je de vleugels en de staart. Fig. 1 laat zien hoe zo'n gereedgemaakte vogel er uitziet. Vleugels en staart maken we van bloemenzijdepapier.

In fig. 2 zie je, hoe je het papier voor vleugel en staart moet vouwen, waarbij je moet opletten, dat de vouwen even breed worden als de gaten in het lijf van de vogel, waar je het papier doorheen moet steken. Fig. 3 geeft de afmetingen aan van het papier.

Hoe de vleugels door de romp worden gestoken, toont fig. 4, terwijl je in fig. 5 ziet, hoe de staart wordt bevestigd.

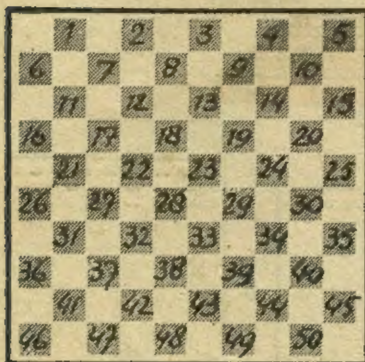
Wanneer de vogels gereed zijn, hang je ze op aan een dun zijden draadje. Dat er leven in de diertjes zit, zul je dan merken, zodra er ergens een deur of venster opengaat, of een gordijn beweegt.

Mocht je aan één vogel niet genoeg hebben, teken ze dan over op stevig wit papier. Geef ze met waterverf een aardig tintje. Zo krijg je een massa tropische vogels bij elkaar en je hoeft ze niet eens te voeren.

WAT WORDT ER GESPEELD?

WIJ LEREN DAMMEN

De vorige keer heb ik jullie beloofd, dat ik jullie nu zou vertellen, hoe je een dam kunt overwinnen. Eigenlijk is dat heel eenvoudig, want je kunt een dam slään, net zo goed als je een steen kunt slaan.

Zet de witte dam maar weer op ruit 28. Daar stond hij de vorige keer ook, weet je nog wel? Toen won hij alles en nu gaat hij verliezen van twee zwarte stenen. Zet die twee zwarte stenen maar op ruit 6 en ruit 11.

Zo, ze staan er dus: twee zwarte stenen op 6 en 11 en een witte dam op 28. Zwart is aan de beurt en hij zet zijn steen van 11 op ruit 17. Nu moet de witte dam slaan van ruit 28 op ruit 11, dus over de zwarte steen op 17 heen en die moet hij van het bord nemen. Er staat nu dus alleen nog maar één zwarte steen op het bord (op ruit 6) en een witte dam (op ruit 11). Zwart is weer aan de beurt en springt met zijn steen van ruit 6 naar ruit 17 en slaat dus de witte dam, die nu op zijn beurt van het bord verdwijnt. En nu heeft zwart het spel natuurlijk gewonnen, want wit heeft niets meer. Op deze twee voorbeelden zie je, hoe het gaat.

De steen gaat naar ruit 17 en wordt geslagen door de dam.

De steen springt naar 17 en slaat de dam.

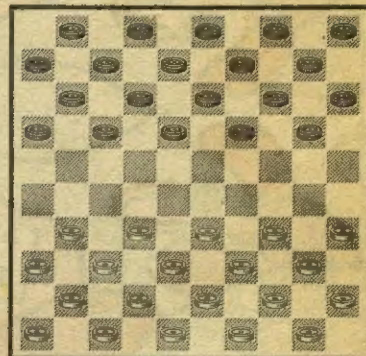

Je hebt nu natuurlijk meteen begrepen, dat je niet alleen mag slaan, maar dat je ook slaan *moet,* als je kunt. Dus je *moet* ook slaan, als je er een of meer stenen door verliest, of als je er een dam mee kwijtraakt!

Je hebt ook gezien, dat een speler, die niet meer kan spelen, de partij heeft verloren. In ons voorbeeld heeft wit verloren, omdat hij niets meer had. Maar soms heb je nog een dam of een steen, of nog veel meer, maar die kun je niet verzetten. En dan heb je ook verloren. Want bij 't dammen is het zó: Wie niet kan spelen, heeft verloren. Kijk maar eens naar de voorbeelden hieronder. In het eerste voorbeeld staat de zwarte dam op ruit 46 en er staat een witte steen op ruit 37 en een op ruit 47. Wit is aan de beurt en hij zet zijn steen van ruit 47 op ruit 41. Nu is zwart aan de beurt, maar hij kan niet zetten en dus heeft hij verloren. Zie het tweede voorbeeld.

Nu weet je dus hoe een steen gaat en slaat en hoe een dam gaat en slaat. Je weet ook, dat je altijd moet slaan als je slaan kunt. Als je dat nu bijvoorbeeld allemaal aan je broertje leert, dan kunnen jullie al best samen 'n partijtje dammen. Speel dus maar prettig en tot de volgende week.

DE NIEUWE KEUKEN

Een van de meisjes gaat de groep rond met de vraag: Wat geef jij voor mijn nieuwe keuken? De een zegt bijvoorbeeld: een deegrol; een ander: een koekepan; weer een ander: een emmer; een volgende: varkenskoteletten enz.

Heeft ieder meisje haar geschenk gekozen, dan gaat de eerste weer rond met allerlei vragen, welke door ieder meisje slechts beantwoord mogen worden met het eerst door haar gekozen woord. Zegt ze iets anders, dan heeft ze een pand verloren; ook als ze lacht om haar eigen dwaas antwoord. Nou, en er kunnen dwaze antwoorden te voorschijn komen. Er wordt bijvoorbeeld gevraagd: Welk costuum trek jij morgen aan? En het antwoord is: Een koekepan. Wat heb jij het liefst op je hoofd? Varkenskoteletten. Waar dek jij je mee toe, als je naar bed gaat? Met een mud aardappels, enzovoort.

Een bladzij PUZZLES

SPREEKWOORDEN-REBUS

Elk cijfer duidt de plaats van de letter aan in het gewone alfabet. De dikke punt vormt de scheiding tussen de woorden.

22 5 5 12 • 11 12 5 9

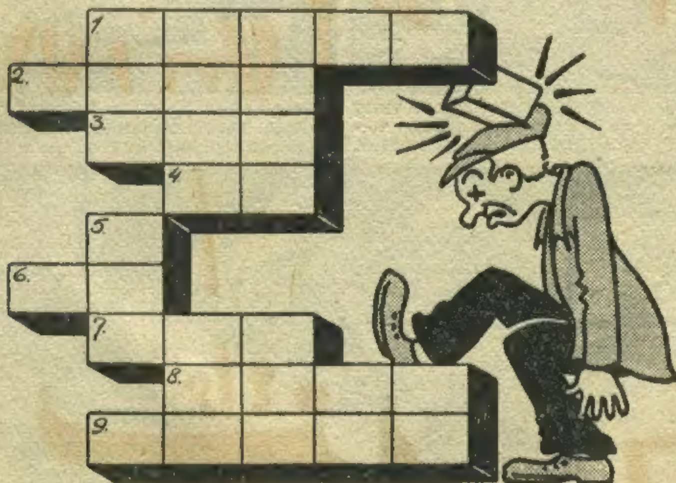
14 20 10 5 19 • 13 1 11

5 14 • 7 18 15 15 20 •

Pietje peinst de hele dag
Nooit eens schiet hij in een lach;
Maar wordt hij op de kop gezet,
Dan zien wij van Jan het portret.
Jan die opgewekt steeds lacht.
Had je dat nu wel verwacht?

EEN STEENTJE AF, EEN STEENTJE BIJ

Tot en met 5 een woordje invullen, dat telkens bestaat uit dezelfde letters als die van het voorgaande woordje *min* een letter.

Zou dus op 1 horizontaal staan: *toren*, dan zou op 2 horizontaal een woord moeten staan, dat uit dezelfde letters bestaat, min 1. Je zou hier dus de letter N kunnen laten schieten en met de overige letters het woord *roet* vormen. Begrepen?

Van 6 horizontaal af doe je 't net andersom, want dan voeg je er telkens weer een lettertje bij.

Hier volgt de betekenis van de in te vullen woordjes;

1. Een wapen, dat sommige mensen aan hun zij dragen.
2. Was de broeder van Kaïn.
3. Waarschuwt ons, dat het tijd is, of dat we moeten opletten.
4. Is een oude maat, die vervangen is door de meter.
5. Is een medeklinker.
6. Daar bergen we alles in op. Is ook een muzieknoot.
7. Is een diepte tussen twee hoger liggende delen van het land.
8. Is een voorname stand.
9. Is een smakelijke maar nogal kleverige vrucht uit het verre zuiden.

OPLOSSINGEN van de puzzles uit ons vorig nummer

Spreekwoordenrebus:

DE KLEREN MAKEN DE MAN

Dat wil zeggen: men wordt naar zijn kleren, naar zijn uiterlijk beoordeeld. En dat is in zoverre goed, dat de kleren heel en schoon dienen te zijn. Maar dikwijls haalt men de neus voor iemand op, die er wat sjofeltjes uitziet en denkt men met een fijn heer te doen te hebben, als men iemand ontmoet, die er deftig uitziet. Men bedenke dan echter, dat dit alles slechts uiterlijke schijn is, die vaak bedriegt. Dikwijls is hij, die maar povertjes voor de dag komt, van edeler gehalte, van mooier inborst, dan wie zich in de rijkste kleren steken kan. En alleen op dat gehalte, op die inborst komt het aan.

*

Een bekend lied:

Waar in 't bronsgroen eikenhout....

*

Rozestruikpuzzle:

D A S
O L I F A N T
O O I E V A A R
R I E M
N IJ L P A A R D

Het „ding" was dus een DOORN

*

Hoeveel voorwerpen:

15 stuks, nl.:
penseel, pijp, glas, trechter, hamer, hangslot, bijl, passer, schoen, kopje, sleutel, penhouder, zaag, zakmes, boek.

DARO, DE DURFAL!

Op het eiland aangekomen zagen de jongens een oude man lopen. Zou hij een middel tegen de koorts hebben? De man vluchtte echter weg.

De jongens zetten de achtervolging in, maar tot hun schrik struikelde de man bij een overhangende rots en viel hij naar beneden.

Jim ging plat op de rots liggen, maar hij kon de man niet bereiken. „Schuif maar verder, Jim," zei Sjel; „we zullen je goed vasthouden."

Sjel en Bas pakten Jim stevig bij de enkels en lieten hem zakken. „Grijp m'n handen, maat!" zei Jim. De redding lukte.

De ouwe baas was nu heel vriendelijk en vroeg of hij iets voor de jongens doen kon. Jim vertelde, dat zij een middel tegen koorts zochten.

„Daar kan ik jullie aan helpen," verklaarde de man. Terwijl hij een drankje klaarmaakte, waarschuwde hij hen voor een oud galjoen.

„Wat is dat voor een schip, maat?" vroeg Sjel, en de man vertelde, dat het geen bemanning had en dat het ongeluk bracht. „Nu, we zijn niet bang," pochte Sjel.

Het werd al donker toen ze afscheid hadden genomen en met de sloep terugvoeren. Sjel vond, dat ze moesten gaan slapen. Jim zou de wacht houden.

Jim greep de helmstok, terwijl de anderen in de boot gingen liggen. Maar ook Jim werd moe en hij was blij toen zijn tijd bijna om was. Plotseling werd Sjel door een gedruis wakker.

Het leek op het lawaai van klapperende zeilen. Maar Jim hoorde niets; hij was in slaap gevallen. Sjel zag een groot schip naderen en gilde: „Gooi de roerpen om, Jim!"